

Předmětem práce je problematika systému služeb denní péče a výchovy o děti v předškolním věku starší tří let v České republice a také s tím spojené problémy. V rámci výzkumných otázek je v práci analyzován současný stav nabídky služeb předškolní výchovy a vzdělávání dětí, dále vývoj v této oblasti a také možnosti realizace různých opatření v návaznosti na stávající systém.

V práci jsou použita teoretická východiska, která mapují sociální a ekonomický vývoj české společnosti, resp. rodiny s dětmi. V zásadě práce teoreticky vychází z Beckovy teorie rizikové společnosti, dále teorie lidského kapitálu od Jacoba Mincera, teorie kvality života od mj. Josefa Džuka, či teorie sociálního kapitálu od J.S. Colemana. Mezi metody, které jsou použity v této práci patří především analýza aktérů, strukturace stanovených cílů ve formě tzv. „stromu cílů“, vymezení veřejně politického problému a jeho příčin (důsledků) vč. grafického zpracování v podobě tzv. „stromu problémů“, dále analýza právního rámce, srovnávací analýza a analýza relevantních strategických dokumentů. Práce analyzuje na základě historických souvislostí příčiny a důsledky současného nevyhovujícího stavu v systému zajištění předškolní péče a výchovy o děti, který je v ČR charakteristický přetrvávající institucionalizací a nedostatečným zájmem ze strany státní moci o tuto oblast politiky, resp. rodinné politiky. Tato práce je zaměřena na základní historické souvislosti a fakta, které ukazují na komplexnost stanoveného problému a zabývá se návrhy veřejných politik pro řešení problému.

Závěrem lze říci, že problematika služeb předškolní péče o děti není jednoduchou záležitostí, jak by se na první pohled mohlo zdát. Na základě hlavních zjištění lze konstatovat, že tento systém je dlouhodobě nevyhovující a prakticky neodpovídá současnému demografickému a společenskému vývoji. Důvodem je nedostatečná kapacita předškolních zařízení a především absence alternativních možností v daném systému, což způsobuje nerovnováhu mezi stávající nabídkou těchto služeb a poptávkou ze strany rodičů. Druhým podstatným důvodem je nízká podpora rodin s dětmi ze strany státu, který dostatečně nevytváří podmínky pro sladění jejich rodinných a profesních aktivit. Tzv. prorodinná opatření jsou stále více vnímána jako pojem, než-li skutečnost, o čemž také svědčí, v praxi, nedostatek těchto aktivit a služeb.